

Fiala podpořil nominace na nejvyšší posty v EU, výhrady měla Itálie a Maďarsko

- editor007 | 28. června 2024

ČESKO / EU: Český premiér na summitu v Bruselu podpořil nominace na nejvyšší posty v EU. Všechny tři politické osobnosti prý osobně zná a mají k České republice dobrý vztah, řekl Petr Fiala novinářům po skončení jednání. Summit skončil netradičně po pouhém jednom dni, původně měl být přítom dvoudenní. Na předsedkyni Evropské komise summit nominoval Ursulu von der Leyenovou, na šéfkou unijní diplomacie estonskou premiérku Kaju Kallasovou a předsedou Evropské rady se stane bývalý portugalský premiér António Costa. Podle Fialy naprostá většina lídrů podpořila všechny tři kandidáty, výhrady měly jen Itálie a Maďarsko.

“Evropská rada probíhala velmi racionálně a ve výsledku také konsensuálně, velmi rychle jsme se dohodli na řadě klíčových rozhodnutí,” uvedl český premiér. “Myslím, že to je rozhodnutí, které je pro Českou republiku dobré, já jsem toto rozhodnutí podpořil, všechny tři osobnosti znám, mají k České republice dobrý vztah a mám s nimi dobré pracovní zkušenosti,” dodal na adresu Ursuly von der Leyenové, Kaji Kallasové i Antónia Costy. Jak doplnil, těší se na budoucí spolupráci s nimi.

Pokud jde o další témata summitu, český premiér uvítal, že se unijním lídrům podařilo dosáhnout vyvážených závěrů, které se týkají Blízkého východu. Pro Prahu bylo důležité, aby v textu bylo potvrzení práva Izraele na sebeobranu, je tam ale i zdůrazněna snaha o řešení humanitární situace v Pásmu Gazy. “Ve spolupráci s Německem a Rakouskem se nám podařilo odstranit ze závěrů výzvu členských států k mezinárodnímu uznání Palestiny,” dodal Fiala.

Unijní lídři se shodli i na takzvané Strategické agendě, tedy dokumentu o směřování EU v příštích pěti letech. “Podle mého názoru je lepší, realističtější, než byl ten minulý a mnohem více se v něm odrážejí zájmy České republiky,” uvedl o dokumentu český premiér. Praze se podle něj do textu podařilo prosadit dvě klíčové priority, bezpečnost a prosperitu, respektive konkurenceschopnost a hospodářský růst. České republice rovněž záleželo na tom, aby se ve strategické agendě hovořilo o tématech migrace, posílení spolupráce se třetími státy i o zrychlení návratové politiky. To všechno by v oblasti migrační a azylové politiky měly být priority pro příští Evropskou komisi.

“Pokud jde o klimatickou agendu, nenajdete tam žádnou řeč o Green dealu (Zelené dohodě pro Evropu), mluví se spíš o jakémsi pragmatickém naplnění klimatických cílů, o podpoře průmyslu,” dodal Petr Fiala. V oblasti energetiky Česká republika podle něj prosadila konkrétní úpravu textu, ve kterém se mluví o “zajištění dostupné energie, včetně využívání všech nízkouhlíkových zdrojů”. “ Za touto větou se skrývá umožnění jádra, což je důležité, abychom v každém klíčovém dokumentu dokázali prosadit,” doplnil český zástupce.

Český premiér potvrdil, že se během summitu setkal i s šéfkou Evropské komise, se kterou debatoval o budoucím českém eurokomisaři či eurokomisařce. “Jak se rozhodneme, to se teprve ukáže, máme tři kandidáty a budeme o nich vést debatu ve vládě,” uvedl Petr Fiala. Nejdříve ještě musí předsedkyně EK získat podporu v Evropském parlamentu, což by se mohlo odehrát 18. července, následně musí zveřejnit své představy o struktuře portfolií, teprve potom členské státy podle něj provádějí svá rozhodnutí a nominace. “Oficiální termín na nominaci je do 31. srpna, tento termín Česká republika určitě dodrží,” dodal premiér.

Předseda české vlády se vyjádřil rovněž ke spekulacím, že europoslanci z jeho strany ODS uvažují o

přestupu z konzervativní frakce ECR do nejsilnější lidovecké frakce EPP. Ve straně podle něj nyní spíše probíhá debata o tom, jaká by měla být budoucí podoba ECR.

“Musíme si všichni uvědomit, že my tady máme zvláštní odpovědnost, protože to byla ODS, která kdysi s britskými konzervativci ECR založila,” připomněl Fiala. Mělo přitom podle něj jít o silnou frakci, která je součástí středopravicové politiky, vyjadřuje konzervativní pozici a vytváří opozici vůči všem populistickým, radikálním a nacionalistickým hnutím, která se rovněž hlásí k pravicové politice.

“Pro mě je důležité, aby se ve frakci ECR neprosazovaly příliš radikální pozice, se kterými bych těžko souhlasil,” dodal premiér s tím, že “vyloučeno zatím není nic”, pokud jde o možné přestupy, protože jednotlivé frakce se stále ještě utvářejí. Rovněž zdůraznil, že by konzervativní frakce měla velmi úzce spolupracovat právě s lidovci.

Lídři institucí EU vybraní summitem chtějí udržet jednotu EU v době nestability
Udržení jednoty Evropské unie a ochranu jejich zájmů v kontextu války na Ukrajině a rostoucí geopolitické nestability slibují politici, které ve čtvrtek večer vybral summit EU do vedení unijních institucí. Zatímco portugalského expremiéra Antónia Costu prezident a premiéři členských zemí přímo jmenovali do funkce předsedy Evropské rady, dvě jimi navržené političky musí potvrdit Evropský parlament; dosavadní předsedkyni Evropské komise Ursulu von der Leyenovou na další pětileté období ve funkci a estonskou premiérku Kaju Kallasovou jako novou šéfku unijní diplomacie. Von der Leyenová prohlásila, že bude usilovat nejen o hlasy poslanců z koalice stran, jejichž zástupci v evropských vládách ji nominovali na summitu.

Trojici politiků do vrcholných funkcí navrhla koalice evropských lidovců, socialistů a liberálů, která disponuje většinou hlasů v EP. Nevoli k dohodě dávali na summitu najevo premiéři Itálie a Maďarska, kteří von der Leyenovou a spol. nepodpořili. Německá politička prohlásila, že hodlá v roli šéfky unijní exekutivy spolupracovat se všemi státy včetně Itálie. Uvedla, že jejím prvním cílem bude získat podporu Evropského parlamentu, kterému chce představit směřování unijní exekutivy pro dalších pět let.

“Chci pracovat s celým parlamentem,” odpověděla po skončení summitu von der Leyenová na otázku, zda se neobává, že kvůli nesouhlasu konzervativní frakce je ohroženo její schválení v europarlamentu. Nejsilnější stranou v konzervativní skupině jsou Bratři Itálie premiérky Giorgie Meloniové.

EP bude hlasovat i o liberálce Kallasové, která si od začátku ruské invaze na Ukrajinu vydobyla v Bruselu respekt svým jasným vymezením vůči Rusku a výraznou podporou Ukrajiny.

“Válka v Evropě, rostoucí nestabilita v našem regionu i globálně, to jsou hlavní výzvy pro evropskou zahraniční politiku,” uvedla na síti X Kallasová v reakci na svou nominaci. Pokud ji potvrdí europoslanci, stane se také místopředsedkyní komise.

“Budu se snažit pracovat se všemi členskými státy a institucemi pro zachování a posílení jednoty EU,” uvedla estonská premiérka, proti jejíž nominaci se vyslovila Meloniová i maďarský premiér Viktor Orbán.

Rovněž Costa uvedl, že se zasadí o udržení jednoty mezi všemi 27 členskými státy. Portugalský socialista dodal, že se těší na spolupráci s Kallasovou a von der Leyenovou, s nimiž se zná již ze své účasti na summitech v roli předsedy vlády jihoevropské země. Premiérskou funkci nuceně opustil loni v listopadu kvůli vyšetřování údajných případů korupce, které se týkaly lithiových dolů a dalších průmyslových projektů. Na novinářský dotaz, zda nebude probíhající vyšetřování překážkou ve výkonu funkce, Costa neodpověděl. Současného předsedu Evropské rady Charlese Michela by měl ve

funkci nahradit začátkem prosince.

ZDROJ: ČTK